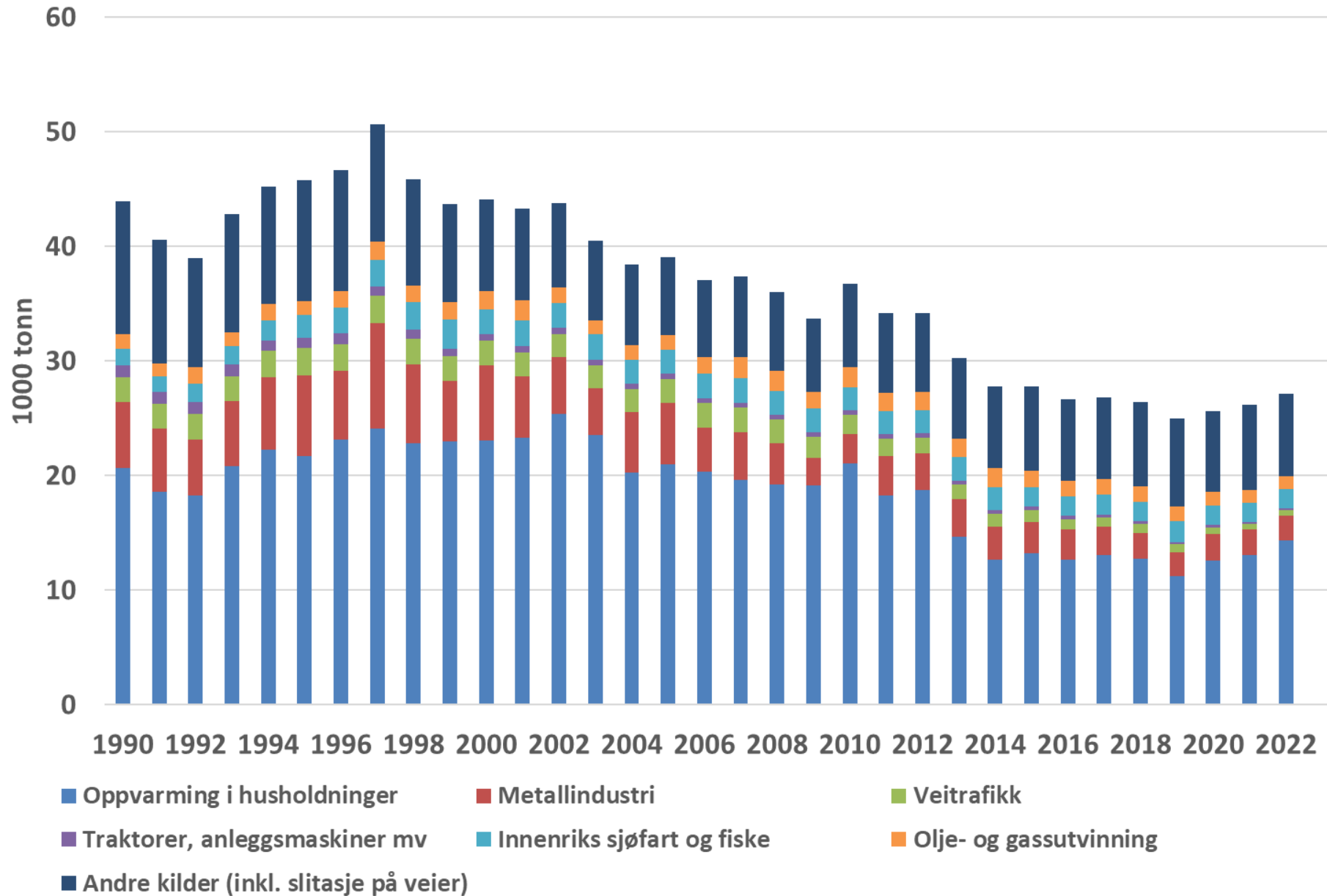

PM_{2,5} fra vedfyring og andre kilder

Tiltak og virkemidler

Utslipp PM_{2,5}

Fordeling
Vedfyring /
Andre kilder:

≈50/
50

OBS:

Dette er totale
utslipp i Norge.

Befolknings-
eksponering gir
ofte et bedre bilde
av omfanget av
problemet!

Veitrafikk, anleggsmaskiner mv

- Eksospartikler (fra diesekjøretøy) redusert mye pga stadig skjerpede utslippskrav
- Veistøv redusert pga avgift på piggdekkbruk (dette er uansett dominert av PM_{10} og større partikler)

Industri og Bergverk

- Stadig bedre rensing, hele sektoren utgjør nå kun 14% av totale PM_{2,5} utslipp
- Over halvparten er Prosessutslipp fra metallindustri (Jern, stål, ferrolegeringer, Aluminiumsproduksjon)
- ¼ av totalen er forbrenningsutslipp

Olje- og gassutvinning

Draugen-plattformen i Nordsjøen. Bilde: Shell Norge

- 4% av totalen i 2022
- Relativt stabilt siden 1990
- Hovedkilde naturgass- og dieselturbiner
- Lite fakling i Norge!

Innenriks Sjøfart og Fiske

- 6% av totalen i 2022
- Totale utslipp relativt stabile siden 1990
- Økt aktivitet siden 1990(?)
- Konjunkturavhengig
- Teknologiske forbedringer
  - Gassdrift
  - Nye drivstoffkvaliteter
  - landstrøm

Bakgrunnskomponent

- Omfatter kilder på kontinentet, samt andre områder av Norge
- Nivå avhenger av sted, vindretning mv.
- Kan være en prosentvis viktig bidragsyter, særlig når man kommer ned på lave totale konsentrasjoner
- Kilde som enkeltkommunene ikke rår over

Vedfyring

Rentbrennende ovner

- Krav til rentbrennende ovner ved nyinstallasjon fra 1998
- Stor reduksjon i $PM_{2,5}$ (minst 60%?) pr. kW/h i forhold til tradisjonelle ovner
- Fra 2022 skjerpet krav til utslipp fra nye vedovner (fra 10g/kg i TEK 17 til 5 g/kg ved gjennomføring av EUs Økodesignforordning)
- Foreslå å kreve skifte til rentbrennende ovn ved eierskifte?

Mest Moderne Ovner

Kilde: [Zensoric | Jøtul](#)

- Ikke krav om slike ovner
- Ytterligere reduksjon i $PM_{2,5}$ ((mye?)mer enn 75% pr. kW/h i forhold til tradisjonelle ovner fra før 1998)

Bedre Fyringsteknikk og vedlikehold

- Hvordan fyre opp?
- Hvordan regulere trekk?
- Ingen investering, men krever omfattende info-arbeid
- Jevnlig feiing og annet vedlikehold

Overgang til Varmepumpe

- Ingen PM_{2,5} utslipp
- Investeringskostnad, med ofte lønnsomt på sikt
- Ingen «peiskos»

Overgang til Fjernvarme

- Krever fjernvarmenett
- Mest aktuelt for leiligheter
- Ingen $PM_{2,5}$ utslipp på stedet
- Litt utslipp fra anlegg, men god rensing!

Forbud mot Fyring

- Ofte mest aktuelt når fyringsbehovet er størst (kalde dager med inversjon)
- Utfordrende å kontrollere
- Vurdere opp mot nettkapasitet og sårbarhet ved krise / strømbrudd
- Differensiere på
  - Aktør (privat/ kommersiell)
  - Sted
  - Tid
  - Type vedovn

Tilskuddsordninger

Bilde: Trigonor.no

- Bedre/beste vedovn
- Annen oppvarming (varmepumpe)
- Må dokumentere at gammel ovn er fjernet (pant?)
- Kan ny vedovn gi mer fyring med ved?

Takk!

